

Medicin til årehindelækage kan ikke skaffes

Netop nu venter omkring 200 patienter med årehindelækage på behandling med medicinen verteporfin, der ikke kan skaffes på grund af produktionsstop og forsyningsproblemer. Medicinmanglen er ét blandt mange eksempler på, at manglende fokus på og incitament til forsyningsikkerhed skaber problemer for patienterne.

AF **Ditte M. Hansen**, Øjenforeningen

DE FLESTE PATIENTER, der rammes af årehindelækage, også kaldet stressøje, oplever, at deres syn bliver forringet i en periode, hvorefter det bedres igen. Men for nogle af patienterne bliver tilstanden kronisk og kræver behandling. Den foretrukne behandling er kold laser og medicinen verteporfin, da kombinationen giver mulighed for kun at behandle der, hvor der er brug for det. På nuværende tidspunkt er verteporfin så godt som umuligt at skaffe i Europa, og patienterne må derfor vente på behandling.

"Det er vanskeligt at opgøre, hvordan ventetiden påvirker patienternes syn, men det kan skønsmæssigt anslås til en halv til en linje på ETDRS-bogstavtavlen per år ved fortsat sygdom. Dertil kommer gradvis nedsættelse af farvesynet og lysfølsomheden i de syge dele af synsfeltet," fortæller **Michael Larsen**, overlæge på Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme.

Alternativet er nu at behandle patienterne med varm laser – behandlingen, der blev brugt, inden verteporfin kom på markedet i 1999, men som er mere ødelæggende på nethinden.

Del af et større problem

Manglen på verteporfin skyldes blandt andet, at det er svært at fremstille, og at der i en periode har været produktionsstop. Det fortæller overlæge

Morten la Cour fra Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme og næstformand i Øjenforeningen.

"Problemet med verteporfin er også, at medicinen ikke er registreret til at behandle årehindelækage men derimod våd AMD og svær sygelig nærsynethed. Men de øjensygdomme behandles langt bedre med anti-VEGF, hvilket gør verteporfin til et såkaldt 'døende lægemiddel', som vi bruger til noget, det ikke er beregnet til. Så incitamentet til at producere det er ikke særlig stort."

Selvom produktionen af verteporfin er kommet i gang igen, må de danske patienter foreløbigt vente indtil midten af 2023 på grund af forsyningsproblemer.

"Vi har fået tilbudt nogle få doser til stærkt forhøjede priser, men det er ikke en holdbar løsning," lyder det fra Morten la Cour. Han peger på, at verteporfin er ét blandt mange eksempler på, at manglede fokus på og incitament til forsyningsikkerhed skaber problemer for patienterne.

"Globalisering har gjort, at produktionen er skubbet ud i nogle lange og sårbare forsyningskæder. Herudover har man lavet nogle systemer, hvor man ikke vil betale for forsyningsikkerhed, og det giver selvsagt problemer. Lige nu har vi en forkert lægemiddelpolitik med fokus på at spare penge fremfor at se på, om vi kan sikre de lægemidler, som vi har brug for. Og det går ud over patienterne." ■